

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

SZEMÉLYES ADATOK

Név

DR. KIS TAMÁS KÁLMÁN

Cím

DEBRECEN

Telefon

E-mail

tkis62@gmail.com

Születési idő

1962. DECEMBER 7.

VÉGZETTSÉG, EGYETEMI TANUL- MÁNYOK

• 1985–1988

Kossuth Lajos Tudományegyetem, **magyar–finnugor szak**
(1986–1988: népköztársasági ösztöndíj)

• 1982–1985

Kossuth Lajos Tudományegyetem, magyar–orosz szak

• Elnyert képesítés megnevezése

Magyar nyelv és irodalom szakos középiskolai tanár és finnugor nyelvész

Kossuth Lajos Tudományegyetem BTK (4913/88B.)

• Az egyetemi évek alatti tudomá-
nyos munka

1986–1988: Finnugor Nyelvtudományi Tanszék demonstrátora

1987: Csárda- és kocsmaneveink névtani vizsgálata (diákköri dolgozat, 155 lap, nagydíj)

1985: Csokonai-szókincstár I. előszerkesztése; a Karjalainen osztják szövegeihez készített szó-
jegyzék javítása, ellenőrzése; vogul, osztják és szamojéd mitológiai anyag kivonatolása a
Mythologisches Wörterbuch számára szovjet folyóiratokból

1985: A magyar katonai zsargon (diákköri dolgozat, 121 lap)

ANYANYELV

magyar

EGYÉB NYELVISMERET

• angol

középfok: Pitman Qualification, English for Speakers of Other Languages (Intermediate, 428387/0739/491689), Pitman Qualification, Spoken English for Speakers of Other Languages (Intermediate – First Class, 428387/0739/491690)

• finn

középfok: Finnugor szakos diploma

• orosz

középfok: Négy elvégzett egyetemi félév orosz szakon, féléves szovjetunióbeli részképzés,
orosz szakos alapvizsga (a KLTE doktori tanácsának döntése alapján, 1991)

MUNKAHELY

• 2007–

Beosztás

**DEBRECENI EGYETEM (KOSSUTH LAJOS TUDOMÁNYEGYETEM) MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TANSZÉK
EGYETEMI DOCENS**

Oktatói tevékenység

Több mint ötvenféle stúdium oktatása nappali (BA, MA és osztatlan), levelező, tanártovábbképzés, 0. évfolyamos és PhD-képzés keretében (gyakorlatok, szemináriumok, előadások).

Oktatott tárgyak

DE BTK MA képzés (2009–): *Előadások:* Bevezetés a kognitív nyelvészetbe. *Szemináriumok, gyakorlatok:* Kutatásmódszertani szeminárium 1–, Szociolingvisztika, Történeti szociolingvisztika. **DE BTK BA képzés (2006–):** *Előadások:* Leíró magyar hangtan, Szociolingvisztikai alapismeretek. *Szemináriumok, gyakorlatok:* A nyelvészeti kutatás alapjai, Fonológia, Leíró magyar hangtan, Nyelvészeti filológiai szeminárium, Rétegnyelvek: sajtónyelv, Szlengkutatás, Szociolingvisztikai gyakorlat, Záródolgozati szeminárium 1–2. **DE BTK osztatlan képzés (1987–2010):** *Előadások:* A magyar nyelvtörténet alapjai, A mai magyar nyelv alaktana, A magyar személynevek története, A szlengkutatás elmélete és módszertana, Leíró és történeti alaktan I., Leíró magyar hangtan, Magyar szórványemlékek, Szociolingvisztika, Szociolingvisztikai alapismeretek. *Szemináriumok, gyakorlatok:* A magyar személynevek története, A magyar szóalkotás rendszere, A magyar szófajok rendszere, A mai magyar nyelv alaktana, Alak- és szófajtani elemzési gyakorlatok, Alaktani elemzés, Fonológia(i) gyakorlatok, Hangtani elemzési gyakorlatok, Helyesírás, Korai szövegemlékeink, Leíró magyar hangtan, Magyar nyelv művelés, Magyar szórványemlékek, Mondattan, Nyelvészeti proszeminárium, Nyelv és evolúció, Szakdolgozati szeminárium, Szakdolgozati szeminárium 1–3., Szakdolgozati előkészítő szeminárium 1–2., Számítógépes nyelvi adatbázisok kezelése, Szlengkutatás, Szleng és karnevál, Szociolingvisztika, Szociolingvisztikai gyakorlat, Szóalkotás, Szótani szeminárium, Záródolgozati szeminárium 1–2.

DE BTK levelező képzés: Leíró magyar hangtan, Leíró és történeti alaktan I., Magyar leíró és

	<p>történeti hangtan, Magyar szórványemlékek, Szociolingvisztika, Szociolingvisztikai alapismertékek, Záródolgozati szeminárium stb. DE BTK tanártovábbképzés: Szociolingvisztika. DE BTK 0. évfolyamos képzés (1995–1997): Leíró magyar hangtan. Miskolci Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszék (1992–1994): Bevezetés a történeti nyelvtudományba ea.; Záródolgozati szeminárium 1. Stb.</p>
<p>Doktori képzés</p>	<p>1995– : magyar nyelvtudományi egyetemi doktori program (oktatás és témavezetés), Debreceni Egyetem Nyelvtudományok Doktori Iskola (alapító belső tagként oktatás és témavezetés). Jelenleg hat doktorandusz témavezetője. Két sikeresen megvédett PhD-disszertáció témavezetője. Bizottsági tag doktori védéseken és PhD-értekezés hivatalos bírálója. <i>Doktori órák:</i> A magyar szociolingvisztika nemzetközi előzményei, Agy, elme, nyelv, A névadás és névhasználat nyelvészeti problémái, A szociolingvisztika alapkérdései, Nyelvi kontaktus, nyelvpolitika, A nyelv művelés szociolingvisztikája, A magyar nyelv rétegződése, Nyelvi szocializáció, Evolúciós gondolkodás a nyelvészetben, A nyelv eredete, Nyelv és karnevál, Az állati kommunikáció mint protonyelv, Nyelv és hatalom, Nyelvi viselkedés, Témavezetői szeminárium 1–.</p>
<p>Témavezetői tevékenység, tehetségfelfedezés</p>	<p>PhD: Jelenleg öt, összesen tizenegy doktorandusz témavezetője (egy tártémavezetőként), közülük eddig abszolutóriumot szerzett egy, sikeresen védett három. Szakkolgozat: Kilencvenhét szakkolgozat vezetése. Diákköri dolgozat: Hat (mindegyik helyezést elérő) diákköri dolgozat témavezetője (három első, egy második, két harmadik helyezett, egy Pro Scientia díjas). Tehetségfelfedezés (DETEP): egy hallgató témavezetője.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • 1993–2007 Beosztás • 1992–1994 Beosztás • 1988–1993 Beosztás • 1987–1988 Beosztás 	<p>KOSSUTH LAJOS TUDOMÁNYEGYETEM / DEBRECENI EGYETEM MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TANSZÉK adjunktus</p> <p>MISKOLCI EGYETEM MAGYAR NYELVÉSZETI TANSZÉK tanársegéd, adjunktus (félállásban)</p> <p>KOSSUTH LAJOS TUDOMÁNYEGYETEM MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TANSZÉK tanársegéd</p> <p>KOSSUTH LAJOS TUDOMÁNYEGYETEM MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TANSZÉK ötödévesen félállásban</p>
<p>Egyéb egyetemi tevékenység</p>	<p>1995–2010: tanszékvezető-helyettes 1992–1994: tanszéki, majd intézeti titkár 1989–1999: a Magyar Nyelvtudományi Intézet tudományos diákkörének elnöke</p>
<p>TUDOMÁNYOS FOKOZATOK</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1996 • 1991 	<p>PhD. (Kossuth Lajos Tudományegyetem, 27/1996. Ph.Ddr.) egyetemi doktor (Kossuth Lajos Tudományegyetem, 1023-IV.59/1991)</p>
<p>TUDOMÁNYOS KUTATÓMUNKA</p>	<p>Finnugrisztika, hangtörténet, szóalkotás, magyarnyelv-oktatás, névtan, szlengkutatás, társas-kognitív nyelvészet. A magyar nyelvészetben belül szűkebb kutatási terület elsősorban a szlengkutatás és a társas-kognitív nyelvészet (elsősorban a nyelv eredeti funkciói, nyelvészet és etológia), továbbá hangtani-hangtörténeti-fonológiai kutatások. Az összes tudományos publikáció száma 54, a munkáira történt ismert hivatkozások és ismertetések száma (az önhivatkozások, valamint a diákköri és szakkolgozatokban, illetve egyéb kéziratok munkákban, továbbá az interneten előforduló hivatkozások nélkül) kb. 425. (A doktori iskolák akkreditációjánál figyelembe vehető közleményeinek száma: 33, az ezekre történt ismert hivatkozások száma: 249.) Újabb kutatások: a szleng mint az emberi nyelv eredeti funkciót megőrző „nyelvesszencia”, és ezen keresztül a nyelv társaskapcsolat-teremtő, közösség szabályozó univerzális szerepe. Készül: a magyar argó történeti-etimológiai szótára.</p>
<p>Nemzetközi kapcsolatok</p>	<p>Informális munkakapcsolatok a szlengkutatási program keretében Japántól az Egyesült Államokig. (Együttműködés cseh, észt, finn, orosz, svéd, norvég, német, szlovák, brit és amerikai kutatókkal és német, norvég, francia, cseh és orosz egyetemi szlengkutató munkacsoportokkal.)</p>
<p>Kutatócsoport</p>	<p>A Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport alapítótagja, rangidős vezetője</p>

Wörterverzeichnis der Diebessprache aus Pinkafeld (Ungarn). In: Efing, Christian–Leschber, Corinna Hrsg.: *Geheimsprachen in Mittel- und Südosteuropa*. (ISBN 978-3-631-59943-3) Peter Lang, Frankfurt am Main–Berlin–Bern–Bruxelles–New York–Oxford–Wien, 2009. 103–126. (Hoffmann Ottóval közösen)

A magyar katonai szleng szótára. Második, javított, bővített kiadás. (Szlengkutatás 6. sz.) Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2008. (320 lap). ISBN 978-963-473-171-9
1. kiadása: **A magyar katonai szleng szótára (1980–1990).** (A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 60. sz.) Debrecen, 1991. (178 lap). ISBN 963 471 738 1
Népszerű kiadása: **Bakaduma. (A mai magyar katonai szleng szótára).** Zrínyi Kiadó, Budapest, 1992. (391 lap). ISBN 963 327 156 8

Is Slang a Linguistic Universal? In: *Revue d'Études Françaises* 11 (2006): 125–141.

A veláris i a magyarban. *Magyar Nyelvjárások* 43 (2005): 5–26.

Szemponatok és adalékok a magyar szleng kutatásához. In: Kis Tamás (szerk.): *A szlengkutatás útjai és lehetőségei.* (ISBN 963 472 181 8) Szlengkutatás 1. sz. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 1997. 237–296. (Különlenyomatként önálló kötetben is: **Szemponatok és adalékok a magyar szleng kutatásához.** (A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 71. sz.) Debrecen, 1997. 60 lap).

ÖSZTÖNDÍJAK, SIKE- RES PÁLYÁZATOK

1998. júl. 1.–2000. jún. 30.: Research Support Scheme of the Open Society Support Foundation (Investigations on the History and Changes of Hungarian Slang)

1998. jún. 1.–2001. május 31.: Bolyai Kutatási Ösztöndíj (Magyar és osztyák lexikológiai és lexikográfiai kutatások)

1997–2000: Felsőoktatási Kutatási és Fejlesztési Pályázat Magyar névarchívum (résztevő)

1997–2000: OTKA T023700 Ómagyar kori történeti helynévtár (résztevő)

1996–1999: OTKA T019491 Pápay József északi osztyák szótárának megszerkesztése és kiadása (témavezető)

1992–1995: OTKA T4607 Számítógépes helynévtörténeti szótár (résztevő)

Debrecen, 2012. március 29.